Vlaams Parlement

vergadering **C106 – BIN7**
zittingsjaar 2012-2013

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Decreetsevaluatie, Inburgering en Toerisme

van 5 februari 2013

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de stand van zaken rond de voordrachtsakten van de kandidaat-burgemeesters in de faciliteitengemeenten
- 728 (2012-2013) 3

Vraag om uitleg van de heer Lode Vereeck tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over het project Beter Bestuurlijk Beleid (BBB)
- 662 (2012-2013) 6

Vraag om uitleg van de heer Johan Verstreken tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de uitbreiding van het project ‘Rap op Stap’
- 776 (2012-2013) 17

■

Voorzitter: mevrouw Annick De Ridder

Vraag om uitleg van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de stand van zaken rond de voordrachtsakten van de kandidaat-burgemeesters in de faciliteitengemeenten
- 728 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Voorzitter, minister, collega's, ik wilde even informeren naar de stand van zaken wat betreft het voordragen van kandidaat-burgemeesters in de faciliteitengemeenten. Ik doe dat enerzijds omwille van de nieuwe procedure die afwijkt van de procedure die we kennen in de rest van de Vlaamse gemeenten, en anderzijds omwille van de problemen die zich opnieuw hebben voorgedaan bij het versturen van de oproepingsbrieven in een aantal gemeenten. Ik heb ondertussen vernomen dat u de burgemeester van Drogenbos hebt benoemd en dat die de eed heeft afgelegd. Ik neem aan dat daar geen problemen waren bij het naleven van de regelgeving betreffende de organisatie van de verkiezingen, en meer bepaald het versturen van de oproepingsbrieven.

Sinds vorig jaar geldt een speciale benoemingsprocedure voor de burgemeesters in de faciliteitengemeenten. Kandidaten kunnen slechts worden voorgedragen na een stemming in de nieuwe gemeenteraad, in principe op 2 januari. Pas dan kunt u in kennis worden gesteld van een voordracht van een burgemeester, in tegenstelling tot de andere gemeenten.

Vervolgens hebt u zestig dagen de tijd om te beslissen, hetzij te benoemen, hetzij niet te benoemen, hetzij niets te doen waardoor de aangeduide burgemeester – dat is de nieuwe titulatuur in de Bijzondere Wet – burgemeester wordt. Bovendien zegt het Gemeentedecreet dat niet-benoemde burgemeesters slechts één keer kunnen worden voorgedragen, weliswaar in dezelfde legislatuur. Minister, u hebt tijdens de vorige legislatuur zelf verklaard dat in aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen, burgemeesters die de wet overtreden, niet (her)benoemd zullen worden, nog los van wat de bepaling in het Gemeentedecreet daarover zegt.

Ondertussen is duidelijk dat er opnieuw kandidaturen voor het burgemeesterschap werden ingediend of voorgedragen. De vraag is welke rol de voorgedragen kandidaten hebben gespeeld in het organiseren van de verkiezingen. We weten dat er in Kraainem, Linkebeek, Sint-Genesius-Rode en Wezembeek-Oppem problemen zijn geweest met het niet naleven van de taalwetgeving wat betreft het versturen van de oproepingsbrieven. U hebt zelf, voor de gemeenten dat zelf konden doen, de gouverneur gelast met het versturen van de oproepingsbrieven in het Nederlands, zoals het hoort, met eventueel de mogelijkheid om een vertaling aan te vragen. Dat heeft hier en daar tot een beetje chaos geleid. Ik bedoel niet dat de chaos het gevolg is van wat u hebt gedaan, maar het heeft niet verhinderd dat een aantal uittredende gemeentebesturen alweer de verkeerde kant zijn opgegaan.

Als ik het goed heb, zijn er in Kraainem drie oproepingsbrieven in de bus gekomen: één van de gouverneur in opdracht van uzelf, één verstuurd volgens de taalaanhorigheid van de inwoners en één op bevel van waarnemend burgemeester Caprasse in beide talen. In Rode heeft men het blijkbaar volgens taalaanhorigheid gedaan, in Wezembeek heeft iedereen blijkbaar twee oproepingsbrieven gekregen en in Linkebeek zou men volgens taalaanhorigheid hebben gewerkt. In al die gevallen is er een manifeste overtreding van de taalwetgeving, zoals gespecificeerd in de omzendbrief-Peeters.

Minister, in december heb ik gelezen dat u ondertussen een tuchtonderzoek zou hebben bevolen naar de twee waarnemend burgemeesters van Kraainem en Wezembeek-Oppem, precies omwille van de wijze waarop die oproepingsbrieven verstuurd zijn.

Ik stel u de vraag naar de stand van zaken omdat ik de namen van de voorgedragen burgemeesters niet ken. Vooraleer ik mijn vraag stel, eerst dit: wat indien de kandidaat-burgemeester die nu wordt voorgedragen, niets te maken heeft met de wijze waarop in september de oproepingsbrieven zijn verstuurd? U kunt natuurlijk een kandidatuur weigeren op basis van het feit dat de betrokken persoon de regelgeving niet heeft nageleefd. Maar als het niet om die persoon gaat, wat dan? Het is niet omdat de kandidaat-burgemeester er eventueel niet bij betrokken was, dat de fouten door het gemeentebestuur in september of oktober niet zouden zijn gemaakt. Indien het gaat over een kandidaat-burgemeester die niet betrokken was, wat gebeurt er dan met het feit dat men de wetgeving heeft overtreden? Hoe gaat u daarbij optreden? Als het een kandidaat-burgemeester is die wel betrokken was bij het niet naleven van de taalwetgeving met betrekking tot de oproepingsbrieven, dan is het eenvoudig en zult u zeggen: ik benoem niet.

Minister, welke voordrachten uit de faciliteitengemeenten hebt u reeds ontvangen? Hebt u intussen ter zake reeds de nodige adviezen van de gouverneur en de procureur-generaal gekregen? Zo ja, kunt u deze commissie meedelen wat voorlopig de conclusies zijn?

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes: Uiteraard zijn wij ook benieuwd hoe dit allemaal afloopt in de faciliteitengemeenten. We denken wel dat het nuttig is om de procedures stap na stap te laten doorlopen en niet te veel op voorhand te gaan speculeren.

Kan het feit dat er meerdere oproepingsbrieven zijn verstuurd in de aanloop naar de verkiezingen, een impact hebben op de verdere procedures? Kan men zich erop beroepen dat alleen de eerste oproepingsbrief een echte was en de andere gewoon een bevestiging? Kan het feit dat er op een bepaald moment bij mensen de ene na de andere oproepingsbrief in de bus is gevallen, het mogelijke verdere besluitvormingsproces in het kader van de aanstelling van de burgemeesters bezwaren?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Collega's, ik zal een precies antwoord geven en het zal een kort antwoord zijn. Het gaat over feiten.

Mijnheer Van Hauthem, u wist dit wellicht, ik heb geen voordrachtsakte ontvangen met betrekking tot Wemmel. U kent de situatie. Daar is een blokkering, en er is een waarnemend burgemeester. In de overige vijf randgemeenten is er wel degelijk een akte van voordracht, die ook bevestigd is op de gemeenteraadszitting van 2 januari 2013 en aan de Vlaamse Regering werd bezorgd.

Aangezien er geen voordrachtsakte is voor Wemmel, kan ik per definitie geen adviezen gekregen hebben van de gouverneur met bijgevoegd het advies van de procureur-generaal. Voor Drogenbos heb ik wel degelijk de adviezen gekregen, want ik heb de benoeming van de burgemeester gedaan. Voor de vier overige faciliteitengemeenten liet de gouverneur mij weten dat het advies over de voordracht van de kandidaat-burgemeesters van Kraainem, Linkebeek en Sint-Genesius-Rode werd ontvangen en dat hij het advies van de procureur-generaal met betrekking tot Wezembeek-Oppem nog niet heeft ontvangen. Tot op heden ontving ik van de gouverneur nog geen advies. Hij bezorgt zijn adviezen na ontvangst van het advies van de procureur-generaal, met uiteraard zijn eigen advisering daaraan toegevoegd.

Het zou voorbarig zijn om nu al conclusies te trekken. Ik wacht de gevraagde adviezen af en zal op basis daarvan een gemotiveerde beslissing nemen over de al dan niet benoeming van de aangewezen burgemeesters. De procedure loopt. Ik wil die op geen enkele manier besmetten, ook niet door uitspraken te doen.

Mijnheer Kennes, we nemen alle nuttige elementen in overweging. Ik wacht het advies van de gouverneur af. Dat is een man met ervaring, een wijs man.

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Dat antwoord konden we verwachten, minister.

Ik vroeg u welke voordrachten u uit de faciliteitengemeenten ontvangen had. Ik neem aan dat een voordrachtsakte geen geheim, maar een publiek document is. Van Drogenbos zijn we op de hoogte en in Wemmel is er nog geen, daar zit de situatie politiek vast. Welke voordrachten hebt u ontvangen voor de vier andere gemeenten, namelijk Kraainem, Linkebeek, Sint-Genesius-Rode en Wezembeek-Oppem? Dat kunt u toch meedelen?

Ik heb gelezen dat u een tuchtonderzoek bent gestart tegen de waarnemende burgemeesters in Kraainem en Wezembeek-Oppem. Kunt u dat beter uitleggen?

Een andere vraag hebt u niet beantwoord. Sommige kandidaat-burgemeesters hebben niets te maken met de organisatie van de verkiezingen of de wijze waarop de oproepingsbrieven werden verstuurd. Wat doet u dan met het feit dat het uittredend gemeentebestuur hoe dan ook in de fout is gegaan wat betreft de taalwetgeving? De taalwetgeving is van openbare orde, bij niet-naleving moet er een sanctie volgen.

Als de kandidaat-burgemeester de oproepingsbrieven in september onwettig heeft laten versturen, dan ligt de sanctie voorhanden: niet benoemen. U wilt geen voorbarige uitspraken doen, ik begrijp dat, maar vorig jaar hebt u wel gezegd dat burgemeesters die de wet overtreden, niet herbenoemd zullen worden. Als er zo'n kandidaat bij zit, neem ik aan dat die niet wordt benoemd.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Van Hauthem, ik had uw vraag niet zo begrepen. Ik kan u natuurlijk de namen meedelen. Ik heb een akte van voordracht ontvangen uit Kraainem voor Véronique Caprasse tot en met 2015 en voor Dorothée Cardon de Lichtbuer van 2016 tot en met 2018. Uit Linkebeek ontving ik een voordrachtsakte voor Damien Thiéry. Uit Sint-Genesius-Rode voor Pierre Rolin en uit Wezembeek-Oppem voor François van Hoobrouck d'Aspre voor 2013 en voor Frédéric Petit voor 2014 tot en met 2018. In Drogenbos heb ik Alexis Calmeyn benoemd, dat is u bekend.

Er loopt inderdaad een tuchtprocedure met betrekking tot François van Hoobrouck d'Aspre voor Wezembeek-Oppem en met betrekking tot Arnold d'Oreye de Lantremagne voor Kraainem. Dat is een aparte procedure. Ik kan daar nu geen commentaar op leveren. De procedure moet haar beslag krijgen. Dat begrijpt u.

Ik herhaal dat het absoluut niet wijs zou zijn om nu uitspraken te doen over de procedure. Ik wacht de adviesverlening af. Ik heb inderdaad destijds in algemene termen uitspraken gedaan. Ik doe nu geen uitspraken over de lopende procedures. Als ik dat zou doen, riskeer ik dat ze besmet raken. Het is mijn taak om ervoor te zorgen dat ze correct verlopen. De beslissing moet goed en deugdelijk gemotiveerd zijn. Ze moet gebaseerd zijn op feiten.

Ik ga ook uw vraag over het effect van het versturen van bijkomende oproepingsbrieven niet beantwoorden. Dat zal een rol spelen bij de beslissing. Wie instond voor die verzending, wie de verzending deed, aan wie dat imputeerbaar is, zijn elementen van belang. Ik hoop dat u begrijpt dat ik nu geen uitspraken doe. Dat zou absoluut niet wijs zijn.

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Ik dank u voor de namen, minister. Ik begrijp dat u daar niet op kunt vooruitlopen, hoewel u dat vorig jaar gedaan hebt.

Er zijn in elk geval drie namen bij van personen die in het verleden al in de fout zijn gegaan. Ik verwacht een beslissing in de logica van wat u zelf gezegd hebt. Ik begrijp dat u dat vandaag niet zult doen.

Nog eens, u hebt mijn laatste vraag blijkbaar niet goed begrepen. Het is mogelijk dat er in gemeente x een volledig nieuw college aantreedt dat niets te maken heeft met de

oproepingsbrieven van september vorig jaar. Dat neemt niet weg dat daar fouten zijn gebeurd. Los van de nieuwe kandidaten, hoe gaat u dat aanpakken?

Minister Geert Bourgeois: Er lopen twee tuchtprocedures, mijnheer Van Hauthem.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Lode Vereeck tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over het project Beter Bestuurlijk Beleid (BBB)
- 662 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Voorzitter, minister, dames en heren, in 2006 zijn we gestart met het project Beter Bestuurlijk Beleid (BBB), een nieuwe organisatiestructuur voor de Vlaamse overheid. BBB was een grootscheeps vernieuwingsproject dat de Vlaamse overheid transparanter en slagvaardiger moest maken. Het resulteerde onder andere in de opdeling van de Vlaamse overheid in dertien homogene beleidsdomeinen met allemaal dezelfde structuur, met een minister, een ministerie, een departement, een strategische adviesraad en verschillende verzelfstandigde agentschappen.

Er worden twee types van verzelfstandigde agentschappen onderscheiden: de intern verzelfstandigde agentschappen (IVA) en de extern verzelfstandigde agentschappen (EVA). Er zijn nog een hele reeks instellingen die de transformatie naar een IVA of EVA moeten maken, dat zijn nog altijd Vlaamse Overheidsinstellingen (VOI).

Ik stelde een schriftelijke vraag aan minister Bourgeois om alle instellingen en agentschappen – 'satellieten' zal ik ze noemen – die rond de minister en het ministerie cirkelen, eens in kaart te brengen. Minister Bourgeois verstrekte een gecoördineerd antwoord. In totaal zijn er 189 van die instellingen. Op een bijkomende vraag aan de minister-president kreeg ik een antwoord over het aantal toezichthouders of regeringscommissarissen en -afgevaardigden per instelling of agentschap.

Minister, hoe evalueert u de BBB-hervorming? Heeft dit bijgedragen tot meer bestuurlijke efficiëntie? Zo ja, op welke vlakken? Er is natuurlijk een kostprijs aan verbonden. Wat we onmiddellijk en duidelijk kunnen meten, is de kostprijs van al die regeringscommissarissen, die afgevaardigden, de zitgelden in raden van bestuur. Die kostprijs bedraagt ongeveer 2,5 miljoen euro per jaar. Er valt misschien wel iets voor te zeggen om die nieuwe organisaties en beslissingsstructuren te financieren.

Wat we niet in kaart kunnen brengen, is de prijs van de topfuncties in de administratie die er door de hervorming zijn bijgekomen. De vroegere gewone diensthoofden zijn directeurs-generaal en secretarissen-generaal geworden. Mijn vragen betreffen vaak het financiële aspect. Dat is niet a priori negatief.

Is de besluitvorming verbeterd? Dan doel ik vooral op de beleidsvoorbereiding. Hebt u daar 'key performance indicators'? Of om het anders uit te drukken: is het die 2,5 miljoen euro jaarlijks allemaal wel waard?

Erkent u het probleem van de veelheid aan instellingen en agentschappen binnen het Vlaamse overheidslandschap? Het gaat om 189 instellingen. Wat innovatie betreft, hebben we nu al een tweede rapport-Soete. Vanuit het departement Economie, Wetenschap en Innovatie (EWI) is die vraag er zeer zeker. Hoe evalueert u dat? Bent u van plan om een soort operatie-Soete door te voeren voor alle Vlaamse departementen? Bent u het eens met de kritiek dat 189 instellingen en agentschappen wat van het goede te veel is?

Acht u een vereenvoudiging van het Vlaamse overheidslandschap opportuun? Zo ja, hoe zult u hier concreet gevolg aan geven?

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

De heer Marnic De Meulemeester: Voorzitter, minister, dames en heren, ik sluit me aan bij de bezorgdheden van de heer Vereeck. De BBB-structuur bestaat nu zes jaar. We zijn aan een evaluatie toe.

Mijn vragen gaan over de verhouding tussen BBB en de lokale besturen. Het was toch de bedoeling om meer transparantie te bewerkstelligen voor de lokale besturen. Die hebben immers veel te maken met die dertien departementen. Hoe staan de ministeries, de IVA's en de EVA's ten opzichte van de lokale besturen? Efficiëntie, vereenvoudiging en dienstverlening spelen daarin een grote rol wat mij betreft.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes: Voorzitter, wij dragen als politieke familie geen verantwoordelijkheid voor de BBB-operatie. We hebben dat project altijd met verbazing gevolgd. De veelheid aan instellingen en de verkokering – wat hier al vaak ter sprake kwam naar aanleiding van beleidsbrieven, vragen om uitleg – wordt vaak als knelpunt aangeduid. Het fenomeen van de IVA's is ook een raar beestje. Een EVA is een duidelijke zaak, maar een IVA is intern en heeft toch een eigen rechtspersoonlijkheid. We hebben dat destijds vanuit de oppositie, bij monde van Mieke Van Hecke, bekritiseerd.

De laatste jaren kwam er wel wat beweging in de managementondersteunende diensten (MOD). Verschillende agentschappen hebben de zaken samengevoegd. Eerst had men dat allemaal opgesplitst. Men heeft dan toch ingezien dat er veel dubbele diensten bestonden en dat er meer kon worden samengewerkt.

Worden er nog initiatieven genomen rond de MOD's? Worden er best practices uitgewisseld tussen de beleidsdomeinen? Wordt er intern nog sturing gegeven om tot rationalisering te komen? Tot het vermijden van dubbel werk met andere mensen? Er is niet alleen een heel grote benoemingstrein langsgereden, er zijn ook veel diensten gedupliceerd. Iedereen pleit voor efficiëntie, zeker in deze legislatuur is dat een uitgangspunt van de Vlaamse Regering. Er kunnen nog stappen in de goede richting worden gezet.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Minister, ik heb zeer gemengde gevoelens over BBB en de implementatie ervan. Ik wil daar duidelijk over zijn. *(Opmerkingen van minister Geert Bourgeois)*

Ik was helemaal niet de architect. Ik werkte wel op het kabinet in die periode. Architect is een te groot woord. Ik zal u later eens de interne nota's bezorgen waarin ik toen al mijn kritische bedenkingen formuleerde. Ik ben een zeer koele minnaar van BBB – en het woord minnaar is hier eigenlijk zelfs helemaal misplaatst. Ik vond het een slechte operatie omdat het niet leidde tot een meer rationele en efficiënte Vlaamse organisatie. Laat dat duidelijk zijn. Een modernisering was noodzakelijk, maar werd niet doorgezet met de kracht en de dynamiek die er initieel misschien wel was.

Niet alleen de benoemingstrein en de snelle groei van sommige departementen en agentschappen, maar ook de twijfels rond verzelfstandiging, hoe ver die gaat, wat de rechtspersoonlijkheid is: er zijn zoveel punten die me storen. Eén punt frappeert me altijd, minister. Een van de initiële doelen was een een-op-eenrelatie te krijgen tussen de bevoegde minister en een administratie, binnen homogene beleidsvelden. In de praktijk is dat totaal niet het geval. Dat was de centrale doelstelling, en die is totaal mislukt. Dat bewijst het failliet van het BBB-systeem.

Ik heb vroeger in andere functies de Vlaamse administratie meegemaakt. Ik wil eerbiedig zijn voor de mensen die er werken. De Vlaamse administratie is een van de meest performante openbare administraties die ik ken. Daar gaat het dus niet om. Er werken ook heel veel fijne en bekwame mensen die goed werken.

We verspillen eigenlijk mensen en geld door een slechte organisatie. Als u dat bedoelt, mijnheer Vereeck, ben ik het helemaal met u eens. Het doet me denken aan de fusie van de gemeenten, zoiets kan men slechts één keer doen in een generatie. Dat zal voor de hervorming van de administratie ook gelden.

Al deze elementen moeten in de nabije toekomst, 2014 en zo, worden aangepakt. Mijnheer Kennes, misschien bent u na 2014 wel aan de beurt om daar correcties op toe te passen. Uw 'tempore non suspecto' komt nog, de onze is al voorbij, maar hij was helemaal niet non suspecto, dat kan ik u verzekeren.

Ik heb er altijd zeer gemengde gevoelens over gehad, dat blijft zo. Een grondige evaluatie in het komende halfjaar van het project zelf is aan de orde, dat is nog veel diepgaander dan wat u zegt. Een lichte afbouw van de Vlaamse administratie en een en ander op elkaar matchen, zoals u voor ogen hebt, dat zou heel veel deugd doen.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Dat is een heel gamma aan vragen, voorzitter. Van de kritische vragen van de heer Vereeck, over de vraag over de lokale impact van de heer De Meulemeester, over de kritische houding van de heer Kennes, tot de koele minnaar, de heer Caron die geen goed woord over heeft voor de hervorming. U zegt dat u een gemengde reactie hebt, maar eigenlijk vindt u BBB een slechte zaak. Ik zal dat nuanceren.

Ik ben niet de architect van BBB. Sommigen hier behoren wel tot de partijen die het ontwierpen. Het is niet mijn bedoeling om de bal heen en weer te kaatsen. We moeten dit objectief bekijken. De vraagstelling van de heer Vereeck gaat in die richting. We bekijken de voor- en nadelen.

Mijnheer De Meulemeester, hoewel ik niet bij de ontwerpers zit, voel ik me niet te beroerd om te zeggen dat BBB een aantal goede hervormingen in zich draagt die nu doorwerken en naar mijn mening absoluut niet mogen worden teruggeschroefd. Ik kan natuurlijk niet vergelijken met de structuur daarvóór en dat moeten we wel doen. Voor BBB hadden we één ministerie met zeven departementen met daarbinnen tal van administraties. Men had evenzeer Kind en Gezin, Bloso, Binnenlands Bestuur enzovoort. We hebben nu misschien veel instellingen, maar u moet weten dat zo één ministerie zeven departementen bevatte en tal van administraties. Daarnaast waren er een twintigtal VOI's, dat zijn ook satellieten, maar ze staan verder af van de overheid dan onze agentschappen, en dan nog een zevental wetenschappelijke instellingen.

Daarnaast was er een wirwar van adviserende instellingen. Ik neem aan, mijnheer Vereeck, dat in die 189 organen ook alle strategische adviesraden zitten. Vóór BBB hadden we geen gestructureerd strategisch advies. Ik neem aan dat iedereen het erover eens is dat de vroegere organisatie niet paste in een moderne structuur.

BBB heeft de bevoegdheden van de Vlaamse overheid gegroepeerd in dertien beleidsdomeinen. Elk beleidsdomein heeft een gelijke organisatiestructuur. In plaats van één ministerie zijn er dertien Vlaamse ministeries, één per beleidsdomein.

Mijnheer Caron, volgens u is de een-op-eenrelatie de hoofddoelstelling, met één minister per beleidsdomein. Ik kan niet ontkennen dat dat een van de doelstellingen was, maar niet dé hoofddoelstelling. Dat is inderdaad tot nu toe niet gelukt. Een van de belangrijkste doelstellingen was te komen tot dertien homogene beleidsdomeinen die allemaal op dezelfde manier zijn gestructureerd: één ministerie per beleidsdomein. De VOI's zouden worden

vervangen door agentschappen die veel nauwer aansluiten bij de organisatie van hun beleidsdomein. Ik kom straks op de ‘evaluatie’ terug.

Een van de voordelen van BBB is dat de IVA’s zonder rechtspersoonlijkheid deel uitmaken van het ministerie. De IVA’s met rechtspersoonlijkheid en de EVA’s worden geïncorporeerd in de structuur van hun beleidsdomein en zijn vertegenwoordigd in de beleidsraad en in het managementcomité. Ze hebben een sterke band met het departement. Ondervraag elke collega daarover, ze zullen dat bevestigen. Satellieten zweven los in de ruimte. De contacten zijn nu veel nauwer.

BBB is uitgegaan van een gelijkvormig concept. Het beleid wordt bepaald door de verantwoordelijke politici, dat is het primaat van de politiek. De beleidsondersteunende taken worden in de departementen ondergebracht. De beleidsuitvoering gebeurt in de verzelfstandigde agentschappen. Dat is de structuur van BBB.

Per beleidsdomein blijft er in principe nog maar één adviesraad over. Die formuleert de deskundig onderbouwde standpunten over strategische beleidsvraagstukken en de hoofdlijnen van het beleid. Hij levert ook een bijdrage aan de beleidsvisie.

Nog een grote stap vooruit binnen BBB is de responsabilisering van de leidend ambtenaren. Vroeger werden de personeelsplannen goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Nu draagt een leidend ambtenaar de verantwoordelijkheid voor de structuur, hij staat zelf in voor de interne controle, hij of zij voert een eigen personeelsbeleid, organiseert operationele processen, en kan zelf – binnen de grenzen van begroting en budget – middelen naar eigen inzicht besteden. De autonomie houdt tevens de benoeming van afdelingshoofden in. Dat komt allemaal niet meer op het bord van de minister.

De leidend ambtenaar beschikt over een grote autonomie. Hij wordt jaarlijks geëvalueerd en ook nog eens per mandaat. Na een mandaatevaluatie werd tot nu toe 10 procent niet herbevestigd in zijn functie. Managers vervullen een mandaatfunctie van zes jaar. Er is resultaatgerichte sturing via contractmanagement. Er is sprake van een tendens naar ex-post controle.

Ik zou u willen vragen om BBB niet te herleiden tot één aspect zoals de een-op-eenrelatie. De hervorming is een totaalpakket. Er zijn nu dertien beleidsdomeinen met eenzelfde structuur. De manager heeft een grote autonomie.

Mijnheer Vereeck, de nood aan een evaluatie is een persoonlijk aanvoelen. Volgens mij is het nuttig om een externe organisatie de evaluatie te laten doen. We hebben daar nu niet op ingezet omdat we andere prioriteiten bepaald hebben. Dat weet u uit mijn beleidsnota en -brieven en de diverse besprekingen hier.

Ik som de positieve punten op voor mij. Dat is zeker de autonomie van de leidend ambtenaren. Ze worden aangestuurd door de nieuwe beheersovereenkomsten, de introductie van de ondernemingsplannen en de koppeling van beide instrumenten aan de beleidsnota’s en -brieven. De leidend ambtenaren kunnen met hun processen en personeelsplannen aan de slag. De prioriteitsbepaling komt meestal naar voren uit de beleidsdocumenten of wordt in samenspraak met de minister bepaald. Er zijn ook lokale besturen waar dat nu gebeurt door het managementcomité dat voorbereidende documenten maakt met het oog op de beleidsverklaring en -nota’s. De ambtenarij speelt daar bij elke regeringsvorming en zelfs elk jaar een rol in.

Nog een positief punt is de responsabilisering. De leidend ambtenaar is verantwoordelijk voor het bereiken van een aantal doelstellingen. Hij wordt daarop geëvalueerd. Er komt ook een mandaatevaluatie.

Evenzeer positief is het primaat van de politiek. Dat is een vanzelfsprekendheid, maar het is niet onbelangrijk om dat aspect te benadrukken.

We hebben ook de eenrechtspositieregeling en interne arbeidsmarkt. Vroeger waren er verschillende statuten voor de personeelsleden, nu nog één. Zowel binnen de Vlaamse overheid als met andere overheden is de mobiliteit vereenvoudigd. Dat is een grote verbetering.

De structuur is transparanter dan vroeger. U sprak over satellieten, er was in elk geval meer onduidelijkheid.

Er wordt binnen de beleidsdomeinen meer gepraat, ik heb het al vernoemd. Er wordt meer overlegd. Er is dialoog tussen de minister en zijn leidend ambtenaren. De leidend ambtenaren praten onder elkaar evenzeer. Niet altijd met dezelfde intensiteit, dat hangt ook af van de persoonlijke relaties. Dat is altijd het geval binnen een organisatie. In sommige domeinen verloopt dat uitstekend, in andere goed en in nog andere misschien minder goed.

Een negatief punt of nadeel is de verkokering. Dat is niet nieuw, dat is hier al aan bod gekomen. Ik zie de verkokering op twee niveaus: het Vlaamse centrale niveau en het gedeconcentreerde niveau, mijnheer De Meulemeester, waar onze buitendiensten naast elkaar werken of werkten. Ik zal per punt de genomen maatregelen vermelden.

U weet dat wij het project ‘Slagkrachtige overheid’ hebben. Een van de aspecten ervan is dat er veel meer beleidsdomeinoverschrijdende samenwerking moet zijn. Dat wil men ook doordrijven op een aantal andere vlakken, namelijk inzake ICT, vastgoed en overheidsopdrachten. Die samenwerking, waarvoor we een goede partner hebben in het College van Ambtenaren-Generaal (CAG), is een van de remedies. Ik kan zeggen dat we in deze periode heel wat winst hebben geboekt op dit vlak.

Wat betreft de gedeconcentreerde diensten, hebben de gouverneurs drie bijkomende opdrachten gekregen die erop gericht zijn te komen tot een doorbreking van de verkokering. Het signaal dat ik krijg vanuit het terrein, vanuit de lokale besturen en de privésector, is dat de aansturing en coördinatie een gunstig effect heeft en dat we een veel meer gestroomlijnde samenwerking hebben.

Nog om de verkokering op het gedeconcentreerde vlak tegen te gaan, hebben we ook gezegd dat wanneer er beroepen worden ingesteld, die altijd door de leidend ambtenaren worden ingesteld, niet langer door de gedeconcentreerde diensten zelf. Ik heb u de resultaten gegeven wat betreft ruimtelijke ordening, niet de beroepen door burgers, maar de beroepen van de overheid. Die zijn met 90 procent verminderd ten gevolge van die maatregel waardoor je een uniform beleid hebt, eenzelfde policy in heel Vlaanderen. Er wordt geen beroep aangetekend omdat een van de gedeconcentreerde ambtenaren zich verongelijkt voelt omdat zijn of haar advies niet gevolgd is, maar er wordt beroep aangetekend op grond van één policy. Wij hebben wel degelijk strijd gevoerd tegen die verkokering, zowel op het centrale vlak als op het gedeconcentreerde vlak, en naar mijn aanvoelen met goed gevolg.

Het tweede punt van negatieve beoordeling is de overhead die is ontstaan. U kent allemaal de studie van de Interne Audit van de Vlaamse Administratie (IAVA) die heeft uitgewezen dat wij gemiddeld 14,5 procent medewerkers in dienst hadden die managementondersteunend waren. Dat heeft natuurlijk rechtstreeks verband met het feit dat je meerdere entiteiten hebt die elk op zich een MOD’je organiseerden, met logistiek, met ICT, met personeelsbeleid. Natuurlijk is de omvang van een aantal van die entiteiten zo klein dat het niet efficiënt is om dat te doen. Dan kom je tot meer mensen. We moeten daar een stap verder zetten. Ik ben daar nu volop mee bezig. Ik kom daar straks op terug.

De eerste stap die we nu al gezet hebben, ook in het kader van het project ‘Slagkrachtige overheid’, is het reduceren van alle managementondersteunende functies van gemiddeld 14,5 procent – er waren er met bijna 17 procent – tot 10 procent overhead. We zitten nu goed op schema, namelijk op 11 procent. Halverwege volgend jaar moet de overhead gereduceerd zijn tot 10 procent.

We moeten daar echter nog verder in gaan. Ik heb dat gevraagd aan het CAG. We hebben nog te weinig resultaat tot nu toe. Er zijn goede stappen gezet. Zo heeft bijvoorbeeld het agentschap Toerisme Vlaanderen zijn MOD afgestoten en overgedragen naar de Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid (DAR) waar ze opgenomen zijn in een grotere MOD, met efficiëntiewinst tot gevolg. De leidend ambtenaar van de DAR maakt zich sterk dat dit ertoe zal leiden dat er in totaliteit nog minder mensen nodig zullen zijn, wat ertoe zal leiden dat daarvan een return kan komen naar Toerisme Vlaanderen, dat een kenniscentrum wil zijn. Het is een agentschap dat zich focust op zijn kerntaken en het doet een beroep op de DAR voor ondersteuning.

We moeten nog stappen vooruit zetten. Een studie van Ernst & Young zegt dat we naar grotere MOD's moeten gaan. Ik heb aan het CAG in het kader van 'Slagkrachtige overheid' gevraagd om op dat punt concrete voorstellen te doen. Behalve een paar initiatieven, waarvan ik er een heb gegeven, is er nog te weinig vooruitgang in geboekt. Ik ga binnenkort zelf met een voorstel naar de regering, aan de hand van de studie van Ernst & Young, precies om te komen tot een grotere schaalgrootte van die MOD's.

In het kader van het reduceren van de 'administratie' die gepaard gaat met autonomie, hebben we de beheers- en ondernemingsplannen beter op elkaar afgestemd. Nog een volgende stap zal moeten zijn, zoals dat ook in de lokale besturen gebeurt, om een betere binding te kunnen maken met de financiële cyclus. Dat zou moeten kunnen worden uitgevoerd in de volgende regeerperiode. Wat het niet-financiële betreft, zijn de afstemmingen gebeurd. Dat is ook een heel belangrijke stap.

Dat zijn allemaal zaken, collega's, die voor de leden van de commissie niet onbekend in de oren klinken, maar die wezenlijk, op een aantal uitzonderingen na, niet in de structuur ingrijpen. U weet dat er een aantal ingrepen zijn in de structuur, denk aan heel de reorganisatie van het departement Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed (RWO), waar we nog één entiteit hebben die Ruimtelijke Ordening doet, één entiteit die Wonen doet en voor Onroerend Erfgoed nog één in plaats van drie structuren. Dit is een voorbeeld van herstructurering, die gebeurd is in een periode waarin de structuur hervormen niet de hoofddoelstelling was.

We hebben dat min of meer bewust gedaan. U herinnert zich de titel van mijn beleidsnota 'Van structuur naar cultuur'. Bij het begin van deze periode was BBB uitgerold. Er zijn nu kritische vragen, zoals van de heer Caron die zegt dat het een slechte hervorming is. Het zou nog slechter zijn geweest om bij het aantreden van deze regering te zeggen dat alles is uitgerold, en dat iedereen op zijn plaats zit. Dat is een immens werk geweest. Ik ben daarover ondervraagd in de vorige periode. Iedereen heeft zijn plaats gevonden zonder veel ongelukken. Het was een immense organisatie en overdracht van mensen, van entiteiten en dergelijke meer. Het was een immens grote operatie. Het zou vanuit bestuursmatig oogpunt een slechte zaak zijn geweest om dat nu allemaal te hervormen en om alle structuren opnieuw aan te pakken. Integendeel, we hebben gefocust op de cultuur, we hebben gezegd dat we gaan inzetten op slagkracht en op meer efficiëntie, op meer doen met minder, op een oplossingsgerichte administratie, op winst maken, bijvoorbeeld in de managementondersteunende functies in de buitendiensten en dergelijke meer.

We kunnen ook zeggen dat we geslaagd zijn op het vlak van het wijzigen van de cultuur en het veranderen van de mentaliteit naar een administratie die oplossingsgericht werkt en efficiënter werkt.

In de volgende regeerperiode zou de structuur zelf onder de loep moeten worden genomen. Er is gevraagd aan het forum van secretarissen-generaal, het CAG, de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken (VLABEST), het Instituut voor Strategisch en Beleidsgericht Onderzoek (ISBO) en de Commissie Efficiënte en Effectieve Overheid (CEEO), om een evaluatie te maken in functie van de volgende regeerperiode. Daar zullen keuzes moeten worden gemaakt op het vlak van de structuur. Deze klemtoon was er niet in deze periode. Wij hebben andere

klemtonen gelegd. Ik heb sommige dingen nog niet opgesomd, bijvoorbeeld alles in verband met deugdelijk bestuur. Dat is allemaal op kruissnelheid.

Ik wil ook werk maken van een heel nieuw humanresourcesbeleid. Ook dat vergt een omslag in de hoofden, waarbij we een andere loopbaancurve onder ogen moeten durven te nemen. Ik heb daarover gerapporteerd en een eerste dialoog gehad met de vakbonden. Het is zeer belangrijk dat we al die zaken aanpakken. Het is een bewuste keuze dat de structuren in die periode niet zijn aangepast, en dat was een goede keuze. Ik ben de eerste om te zeggen dat het na een hervorming logisch is dat de slinger terugkeert. In een hervorming worden altijd een aantal opties genomen waarvan je achteraf zegt dat het te verregaand is en dat het moet worden bijgesteld. Maar de grote principes van BBB zou ik niet negatief beoordelen.

Mijnheer Caron, ik heb gezegd dat er heel wat meer zaken in zitten die echt toelaten om met een moderne en slagkrachtige overheid te werken, met een autonome geresponsabiliseerde ambtenarij, zij het dat je binnen die ambtenarij veel te weinig kansen op ‘promotie’ hebt, los van de anciënniteit. Dat zijn zaken die we moeten aanpakken met human resources.

Mijnheer Vereeck, ik ben het ermee eens dat we nog moeten nadenken over de structuren. Ik denk dat dat een zaak is voor 2014 en volgende jaren.

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Minister, ik dank u voor het antwoord. Ik waardeer ten zeerste dat u man en paard noemt, dat u wijst op de negatieve elementen en meteen ook al stappen in de oplossing naar voren schuift. De problemen worden zeker niet onder de mat geschoven, waarvoor mijn dank.

Van de 189 entiteiten, IVA’s, EVA’s en VOI’s, inclusief strategische adviesraden, fungeren er 66 met een raad van bestuur. 45 van die raden van bestuur zijn bezoldigd en 21 niet-bezoldigd. Dat nog even ter informatie.

Nog ter informatie geef ik u het volgende mee, minister. Toen ik u de vraag stelde om een zicht te krijgen op al die satellietorganisaties, en het antwoord kreeg, heb ik enkele maanden later een parallelle maar meer specifieke vraag gesteld aan minister-president Peeters over de rol van regeringsafgevaardigden en commissarissen. Als je die twee lijsten naast elkaar legt – het moet met definitie te maken hebben, ik stel u gewoon maar de vraag omdat ikzelf er niet uitraakte – dan zie ik dat minister-president Peeters een aantal instellingen noemt die u niet noemt. Op de lijst van minister-president Peeters stond bijvoorbeeld Gimvindus, het Interuniversitair Micro-elektronicacentrum (IMEC), I-Cleantech en vooral een aantal instanties uit de cultuursector zoals deFilharmonie, het Kaaitheater, het Koninklijk Ballet van Vlaanderen en dergelijke meer, waar allemaal afgevaardigden zitten, maar die blijkbaar in een soort tussensysteem zitten.

Nogmaals, het was mijn bedoeling, collega’s, om eens eventjes de budgettaire en financiële impact te kennen van al die onafhankelijke of semi-autonome instellingen. Dan krijg je van die twee ministers een ander antwoord. Ik wilde een zicht hebben op wat al die raden van bestuur en regeringsambtenaren kosten. Dit geef ik maar even mee.

Van een aantal raden van bestuur kon u me niet antwoorden wat die uiteindelijk kosten aan vergoedingen. Ik weet ook niet precies waarom. Ik ben ze dan zelf maar gaan opzoeken. Onder andere van de VRT, de Limburgse Reconversiemaatschappij (LRM), de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG), de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV), de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW) en De Watergroep was het blijkbaar niet mogelijk om direct informatie via een schriftelijke vraag te krijgen. Maar via een omweg, via jaarverslagen, geraak je daar natuurlijk wel aan.

U wijst terecht op autonomie en responsabilisering. Ik wil er nog iets aan toevoegen, altijd vanuit mijn eigen ervaring. In een aantal van die raden van bestuur kunnen we met experten werken, die we waarschijnlijk binnen het traditionele systeem niet in het statuut van

ambtenaar kunnen plaatsen, maar waar ze nu als bestuurder hun meerwaarde kunnen bewijzen. Ik denk aan het Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT) en dergelijke, waar we door die grotere autonomie ook via de raad van bestuur ook expertise kunnen aantrekken die we normaal niet hebben.

Minister, ik heb nog een vraag om de zaak post factum goed te begrijpen. Was het de bedoeling van BBB om eigenlijk naar Nederlands voorbeeld meer rechtstreeks met de administratie te werken en om minder kabinetten te hebben? Het valt me op dat het aantal experts-stafleden binnen de kabinetten sinds 2009 opnieuw stijgt. Dat wekt de indruk, ook op basis van cijfers die u me hebt gegeven, dat in de beleidsvoorbereiding en heel het concept de kabinetten opnieuw aan belang winnen.

Minister, u spreekt ook over verkokering en vereenvoudiging. Ik heb dat genoteerd en ik juich dat toe. U zegt dat er samenwerkingsverbanden zijn inzake ICT en vastgoed. Dat is een goede zaak. Ik vind dat fijn om te vernemen. Blijkbaar bent u daar al een tijdje mee bezig. U probeert ook de overhead naar 10 procent terug te brengen. Ook dat is een goede zaak. We zullen dat verder ondersteunen.

Ikzelf was nog iets meer macro-economisch aan het denken. In mijn eigen werkveld, vooral financiën, begroting en IWT, zie ik een aantal instanties waarvan ik me afvraag of die raden van bestuur ervan niet gewoon kunnen worden samengevoegd. Ik geef u een aantal suggesties, constructief bedoeld. Ik denk aan de nv Gigarant en de nv Waarborgbeheer. Dat zijn twee vennootschappen die waarborgen toekennen, weliswaar aan een andere doelgroep. Waarom twee aparte vennootschappen en niet één vennootschap en één raad van bestuur? Hetzelfde voor Fonds Wetenschappelijk Onderzoek - Vlaanderen (FWO) en de Herculesstichting. FWO kent mandaten toe voor onderzoeksprojecten, de Herculesstichting financiert onderzoeksinfrastructuur. Dat zijn twee raden van bestuur die bevolkt zijn met bestuurders met een gelijkaardig profiel. Waarom geen fusie? Ik heb dezelfde vragen ook met betrekking tot de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel (BAM), die nu is ondergebracht bij de nv Liefkenshoektunnel, maar daar blijft een raad van bestuur actief. Waarom die niet opdoeken en één raad van bestuur overhouden, aangezien de nv BAM toch in de nv Liefkenshoektunnel is ingeschoven omwille van evidente ESR-regels? Zo zijn er nog een aantal. Bij De Lijn zie ik een aantal vzw's. Bent u ook bereid, wanneer u denkt aan vereenvoudiging, wat ik een goede zaak vindt, om eventueel daarop in te zetten?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Minister, ik heb in mijn uiteenzetting daarnet niet het hele doelstellingenkader gegeven, laat staan een hele evaluatie. Dat was ook niet de achtergrond van de vraag van de heer Vereeck. Ik deel uw evaluatie ter zake en ook de elementen en de werkpunten die u aanbrengt. Veel van de verbeterpunten die u aanhaalt, hadden ook kunnen worden gerealiseerd zonder meteen ook aan structuren te timmeren. We zijn tenslotte geland met veel meer structuren dan initieel de bedoeling was. In de loop van het proces is er wat verslapping opgetreden, omdat diverse belangen moesten worden gediend.

Ik wil nog een element aanbrengen in het debat. Dat is voor later in de evaluatie wel fundamenteel. Er is niet alleen het apparaat zelf, de structuur en de kostprijs, er is ook het principe van de scheiding tussen beleidsvoorbereiding en beleidsuitvoering. U hebt erop gewezen door het onderscheid tussen departementen en agentschappen aan te geven. Minister, op het terrein blijft dat vooral een theoretisch onderscheid. Dat is niet zo op alle beleidsdomeinen en beleidsvelden, dat is zeer verschillend. Ik merk ook dat in het buitenland die tweedeling al weer verlaten wordt, terwijl wij ze nog niet eens volledig hebben geïmplementeerd. Ik merk op het terrein ook dat dat onderscheid kunstmatig is. Mensen die beleid uitvoeren, zijn ook vaak erg goed geplaatst om de effecten van het beleid in kaart te brengen en dus verbetervoorstellen te doen aan de overheid. Dat leidt deels tot strijd tussen delen van administraties van de Vlaamse overheid. Die strijd is niet efficiënt, dat kost en dat is niet nuttig.

Minister, de andere principes deel ik en die moeten we vasthouden: de autonomie van de leidend ambtenaren, het primaat van de politiek. Als we onze administratie echt willen waarderen en nog performanter maken, dan moeten we zelfs met nog kleinere kabinetten een efficiëntere overheid kunnen bereiken. U merkt op het terrein net als ik dat er zowel bij de administratie als bij de kabinetten nog een cultuuromslag moet gebeuren om die relatie zuiver en sterker te krijgen.

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

De heer Marnic De Meulemeester: Minister, ik dank u voor het antwoord. Onder de eerder negatieve punten vallen de gedeconcentreerde diensten. Wat dienstverlening betreft, kunnen zij beter. U hebt altijd gezegd dat de Vlaamse overheid een dienstverlenende overheid moet zijn. Ze moet ten dienste staan van de burger, en niet het minst van de lokale besturen. Ze moet niet alleen betuttelend optreden maar ook zo veel mogelijk dienstverlening geven. Dat kan van een aantal administraties ook worden gezegd, zoals het Agentschap voor Binnenlands Bestuur (ABB). Lokale besturen kunnen daar te allen tijde een beroep op doen. Het mag gezegd dat dat een goed voorbeeld is.

Vorige week hebt u gezegd dat de lokale besturen niet meer moeten spreken van de hogere overheid, zoals daar zijn het provinciebestuur en de Vlaamse overheid, omdat ze allemaal op gelijke voet staan. Het zijn allemaal instanties die met elkaar moeten samenwerken. Het is een positief gegeven dat we niet meer moeten spreken over hogere overheden en hogere besturen.

Ik wil de nadruk leggen binnen het CAG op de dienstverlenende opdracht van de Vlaamse overheid ten aanzien van de lokale besturen, en niet het minst ten aanzien van de burger.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes: Een van de zaken waar ik het meest van stond te kijken, is de toelichting van de minister dat door een aantal beroepen te centraliseren bij de leidende ambtenaren op Vlaams niveau en dat weg te halen bij de gedeconcentreerde diensten, dat aantal beroepen met 90 procent is gedaald. Ik ben daar zeer tevreden over. Ik vraag me af wat een enorm verlies aan tijd, energie, geld en politieke slagkracht er de voorbije jaren is geweest toen die 90 procent beroepen nog wel werden ingesteld. Dat is een van de positieve evoluties. Ik weet niet of dat op het conto van BBB moet worden geschreven, maar het is in elk geval positief dat men heel karig omgaat met dergelijke beroepen en dat men in uitzonderlijke en extreme gevallen een andere overheid terugfluit. Men moet de andere overheden ernstig nemen en hen keuzes en beslissingen laten nemen, los van hoe men ze noemt, en terecht niet meer ‘ondergeschikt’.

Dat er de voorbije jaren heel wat initiatieven zijn genomen om een aantal fout lopende zaken aan te pakken, zoals de MOD, is goed. Toerisme Vlaanderen wordt vaak als voorbeeld geciteerd. Het is goed dat men niet lijdzaam toekijkt, maar dat verbeteringen mogelijk zijn.

Er zijn door verschillende collega’s heel wat zaken naar voren geschoven. Belangrijk is de voorbereiding van de grondige evaluatie in 2014. Het heeft geen zin om alles in het wilde weg te hervormen. Het onderwijs klaagt al genoeg van de permanente onderwijsrevolutie. We moeten zeker niet in de administratie alles steeds opnieuw in vraag stellen en permanent nieuwe modellen invoeren.

Dat er een goede evaluatie nodig is en dat er al heel wat instanties aan het werk zijn gezet, dat al een aantal collega’s met vragen eraan bijdragen en dat het geïnventariseerd wordt, is een goede zaak. Ik hoop dat we van de minister het komende anderhalf jaar misschien af en toe een stand van zaken krijgen van die voorbereiding. Ik kijk daarnaar uit. Het zal een belangrijk moment zijn op het einde van de legislatuur en het begin van de nieuwe legislatuur om weer keuzes te maken.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

De heer Marius Meremans: Ik heb de voorgaande discussie niet gevolgd omdat ik nieuw ben in het Vlaams Parlement. Uit het uitvoerige antwoord van de minister kan ik afleiden dat er inderdaad een omslag is. De eerste reactie van de heer Caron was vrij negatief. Maar er zijn toch een aantal goede elementen. Hij heeft zich misschien een beetje laten gaan. Dat is misschien goed voor het debat. Als je vergelijkt met vroeger zie ik in elk geval een enorme omslag. Dat past in de modernisering van het humanresourcesbeleid en een modern personeelsbeleid.

Minister, ik ben ook blij dat u zegt dat er naast positieve ook negatieve punten zijn. Dat hebt u onderkend en u neemt er ook maatregelen voor. Het is belangrijk dat een overheid zichzelf in vraag stelt: wat kunnen we beter doen? Dat lijkt me positief. Wij kijken ook uit naar die evaluatie in 2014.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Caron, 'in der Beschränkung zeigt sich erst der Meister', maar de 'Beschränkung' kan met zich meebrengen dat er nuances verloren gaan. Ik heb begrepen dat uw tweede uiteenzetting iets genuanceerder was dan uw openingszet. Maar goed, ik denk dat we het in de commissie toch wel eens zijn over een aantal lijnen.

Mijnheer Vereeck, ik heb de optelsom niet gemaakt, maar ik neem aan dat u dat allemaal correct hebt geteld. Ik begrijp uit wat u nu zegt dat u ook een aantal entiteiten mee in rekening brengt die niet strikt tot de Vlaamse overheid behoren maar waar wel een regeringsafgevaardigde is omwille van het feit dat er financiering is, zoals het IMEC en een aantal culturele instellingen. Ik reken die niet echt tot de Vlaamse overheid op zich. Ik noteer ook dat u de strategische adviesraden daarin meerekent. Voor BBB was er op het vlak van advisering een veel grotere wildgroei dan nu het geval is. U kunt vragen stellen bij de huidige situatie, dat is iets anders, maar of de structuur en de hele organisatie vroeger zo veel beter was, daar durf ik grote vragen bij te stellen. Ik denk dat we nu in elk geval een transparantere en meer uniforme structuur hebben, weze het met punten van kritiek. Ik heb die ook gebracht. Ik denk dat we met veel mensen hier die mening delen.

We hebben inderdaad ingezet op omslag van structuur naar cultuur, naar deugdelijk bestuur. Het ontwerp van decreet is vorige week een eerste keer goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Daar zitten bijvoorbeeld nieuwe maatregelen in om tot een uniformisering bij de regeringscommissarissen en regeringsafgevaardigden te komen. Daar zit ook het principe van de onafhankelijke bestuurder in. U hebt terecht gewezen op het voordeel dat u in instellingen kunt werken met experten. Als u de vraag stelt naar de toekomst, wel, die moet nu worden bekeken door al die instanties die ik heb opgesomd. Uiteindelijk zullen er politieke keuzes moeten worden gemaakt.

De heer Caron heeft een punt waar hij zegt dat men in een aantal landen terugkeert van die tweedeling tussen enerzijds beleidsondersteuning en -voorbereiding en anderzijds beleidsuitvoering. Dat is de rigiditeit van BBB. Die is eigenlijk al in de feiten, van bij de opstart van BBB, niet voor 100 procent lijnrecht getrokken. Denk aan mijn Agentschap voor Binnenlands Bestuur dat eigenlijk het beleidscentrum en het beleidsuitvoerende orgaan is. De hervormingen die ik heb doorgevoerd samen met minister Muyters en minister Van den Bossche in het hele domein RWO hebben ertoe geleid dat we nog één entiteit Ruimtelijke Ordening hebben, één entiteit voor Wonen en één entiteit Onroerend Erfgoed, los van de Inspectie dat een onafhankelijke entiteit is. Dat is een evolutie die in een bepaalde richting gaat.

Ik denk – maar dat is puur persoonlijk en luidop nadenkend – dat je toch altijd nog die tweedeling zult moeten hebben bij de EVA's. Ik denk aan de VRT en de VDAB. Niemand zal eraan denken die op te menen in je ministerie. Dat is een totaal andere situatie. Als je het hebt over agentschappen zonder rechtspersoon, de IVA's, is het anders. Het is soms een beetje artificieel. Met alle respect voor het Departement internationaal Vlaanderen (DiV),

maar de echte kennis inzake toerisme zit bij Toerisme Vlaanderen dat dagelijks binnenlands en buitenlands bezig is met toerisme en voor mij het kenniscentrum is. Ik deel dus het scepticisme.

De heer Vereeck doet een aantal suggesties voor bijkomende vereenvoudigingen. Daar is geen algemene beslissing over genomen. Elke minister kon op dat vlak zelf initiatieven nemen. Ik heb die genomen wat mijn domein betreft en ook wat Toerisme Vlaanderen betreft. De grote operatie of het laten terugkeren van de slinger, moet gebeuren na 2014. Ondertussen hebben we zeer goede maatregelen genomen op het vlak van cultuuromslag: meer efficiëntie, meer oplossingsgerichtheid, werken aan een nieuw hrm-beleid.

Een van de aspecten van hrm, waar ook de volgende regering zich over zal moeten buigen, is wat we vragen van onze leidend ambtenaren. Mijn persoonlijk aanvoelen – het is geen wet van Meden en Perzen, laat staan dat het beslist regeringsbeleid is – is dat wij bij meer strategische leidend ambtenaren zouden moeten werven. Ik heb het al gezegd bij de voorstelling van mijn nota dat ik het gevoelen heb dat wij iets te operationeel werven. Operationeel is goed voor afdelingshoofden en andere mensen. Het kan passen in grotere structuren dat je managers hebt die meer strategisch en proactief kunnen nadenken, met alle nuance en met alle respect voor een aantal leidend ambtenaren die nu wel op een uitstekende manier werken. BBB houdt in dat de beleidsvoorbereiding en -ondersteuning bij de administratie blijft. De kabinetten zijn gereduceerd, ingekrompen. U mag zich niet blindstaren op het aantal koppen: het voltijdequivalent (VTE) telt. Er zijn een pak minder kabinetsmedewerkers dan in vorige legislaturen.

Ik heb het al gezegd: ik wil morgen overschakelen naar het Nederlands systeem. Op één voorwaarde: dan moeten we de hele ketting doortrekken. Dan kunnen we niet langer werken met een regering die over alles, tot in elk detail, in consensus moet beslissen. Ik kan niet anders dan deelnemen en beslissen in de Vlaamse Regering over elk uitvoeringsbesluit van Onderwijs. Zo ver gaat dat bij ons, kijk naar onze agenda. Gelukkig heb ik daarvoor experten. Zij volgen voor mij mobiliteit, klimaat, onderwijs en energie. Ik heb die mensen nodig. Ik kan al die voorbereidende vergaderingen niet zelf bijwonen. Ik wil pas in het Nederlandse model stappen als de bijzondere wet tot hervorming der instellingen (BWHI) verandert. Wij zijn een college dat in consensus beslist over alle materies. Dat zijn vaak heel technische zaken.

In Nederland gaat de minister naar het parlement met een beleidsbrief aan de Tweede Kamer. Alle fracties hebben hun inbreng, doen suggesties en de minister stelt zijn beleid bij. Hij kan door zijn eigen partij worden afgeschoten, zonder gezichtsverlies, zonder te moeten aftreden. Dat is een heel andere cultuur.

Als ik hier naar het parlement met een ontwerp van decreet kom, is de hele tekst tot op de komma uitgepraat op de interkabinettenwerkgroep (IKW) en op het meerderheidsoverleg. Dat is een heel andere situatie. Dit parlement heeft veel minder – ik wik mijn woorden – macht en kracht dan een parlement zou kunnen hebben. Wij kunnen niet anders dan naar het parlement komen met een volledig uitgebeende tekst. Dan wordt er niet veel meer aan veranderd.

Eén element uit die schakel overnemen, werkt niet. Ik sta op om 5 uur en ik werk tot middernacht. Ik kan geen 24 op 24 uur werken om al die regeringsdaden voor te bereiden. Dat kan niemand. Dus zouden we het hele systeem moeten aanpassen. De BWHI zegt dat de regering in consensus moet beslissen. Laat de minister maar komen met voorstellen die nog niet tot op het bot zijn uitgediscussieerd. Dan komt er veel meer dialoog met het parlement. Het parlement zou dan een andere cultuur moeten hebben en mij terugfluiten als mijn eigen partij mijn tekst amendeert. In Nederland gebeurt dat. Dat is een heel ander systeem.

Mijnheer De Meulemeester, ik spreek al lang niet meer van ondergeschikte en hogere overheden, maar van ‘partners in bestuur’. Er is ter zake een hele cultuuromslag gebeurd.

Mijnheer Kennes, we hebben er vorige week uitvoerig over kunnen spreken. U vraagt waar al die energie naartoe ging, toen we die beroepen nog niet centraliseerden. We kunnen ons daar inderdaad vragen bij stellen, maar dat staat los van BBB.

We moeten afstand nemen van de bureaucratie, die Weber beschreven heeft. We moeten naar een heel andere overheid overstappen, naar een dienstverlenende overheid. We zijn die lijnen aan het trekken.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Johan Verstreken tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de uitbreiding van het project 'Rap op Stap'
- 776 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Minister, in 2011 stelde ik u een vraag over het project 'Rap op Stap', waar mensen met een beperkt budget terechtkunnen voor een vakantie op maat, zonder dat ze lid moeten zijn van een sociale organisatie. Dat project boeit mij omdat ik vroeger actief ben geweest in de sector. Ik ben ervan overtuigd dat mensen met een beperkt budget veel halen uit een vakantie zonder dat ze een stempel krijgen. Ze kunnen hun kansen in de maatschappij vergroten zodat ze een trede hoger komen.

Het project is in 2011 gestart in Limburg als een samenwerkingsverband tussen de vzw Horizont en Toerisme Vlaanderen. Het was van meet af aan de bedoeling om het project uit te breiden naar andere provincies. Zo kregen Sint-Truiden, Genk en Maasmechelen een Rap op Stap-kantoor. Onlangs werd bekendgemaakt dat het eerste kantoor in West-Vlaanderen binnenkort in Ieper zal worden geopend. Het 'sociaal reisbureau' zal worden bemand door medewerkers van de Werkgroep Vorming en Aktie (WVA), die al jaren ervaring heeft in het vrijetijdsaanbod voor mensen met een beperking.

Minister, hoe evalueert u de uitbreiding van het project Rap op Stap naar andere provincies? Ik veronderstel dat u dat positief vindt. Hoe wordt het project in de verschillende provincies gefinancierd? Wat is de verhouding met Toerisme Vlaanderen en met de Vlaamse Gemeenschap? Gaat het om structurele middelen? In West-Vlaanderen zal binnenkort het eerste kantoor worden geopend. Plant u nog een uitbreiding naar andere regio's en/of grootsteden? Wat is de timing? Wat zijn de financiële consequenties? Als dat niet doorgaat, waarom niet?

Ik vind dit een heel mooi en waardevol initiatief omdat de mensen niet meteen lid moeten zijn van een sociale organisatie. Daarmee wil ik niet zeggen dat ik tegen sociaal-culturele verenigingen ben, integendeel. Ik denk dat er heel wat verborgen armoede bestaat: er zijn heel wat mensen die niet direct gaan aankloppen bij een sociaal-culturele vereniging of een vierdewereldbeweging. Dergelijke projecten bieden individuele kansen om zich te ontplooien en een stap voorwaarts te zetten.

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Mevrouw Els Robeyns: Voorzitter, minister, het streven om alle Vlamingen op een volwaardige manier te laten deelnemen aan toerisme, is een streven dat u hoog in het vaandel draagt en dat in uw beleidsnota en het regeerakkoord naar voren wordt geschoven. Zeker voor mensen in armoede moeten we het recht op vakantie garanderen.

Een tweetal jaren geleden heeft de Vlaamse Regering beslist om het project Rap op Stap van de vzw Horizont uit te breiden naar de rest van Vlaanderen. Er zou een blauwdruk worden

gemaakt van dat model dat een positieve werking heeft in Limburg. Ik hoop uiteraard dat dat ook in andere provincies het geval kan zijn. Ik sluit me aan bij de vraag.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

De heer Marius Meremans: Ik sluit me daarbij aan. Ik zal iets bekennen: ik zit op Facebook, namelijk het Facebook van Rap op Stap Limburg. Die activiteiten zijn echt de moeite waard. Het is echt heel knap. Inderdaad, ik vind het een heel goed initiatief.

Minister, hoe evalueert u dat? Kan het uitbreiden naar andere regio's? Ik denk aan Oost-Vlaanderen natuurlijk, u denkt misschien aan West-Vlaanderen.

Het is helemaal niet stigmatiserend of wat dan ook. Zoals de heer Verstreken zei, een ander positief punt is dat men helemaal geen lid moet zijn van een sociale organisatie. Ik zou graag weten hoe het nu verder gaat.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Ik deel de mening van u allen. Rap op Stap is een heel goed initiatief. We hebben er al uitvoerig over gesproken bij vorige gelegenheden. Het is een soort sociaal reisbureau, maar men hoeft geen lid te zijn om een beroep te kunnen doen op de diensten van Rap op Stap.

Het Steunpunt Vakantieparticipatie heeft een heel mooi resultaat geboekt. Ik zal niet alles in detail herhalen. Ik heb de cijfers vorige week bekend kunnen maken. We hebben in het initiële jaar 751 deelnemers gehaald en nu 105.000. Deze mensen leven in armoede en kunnen met Vakantieparticipatie met vakantie gaan of een daguitstap maken.

Ik heb opdracht gegeven aan Toerisme Vlaanderen om een tandje bij te steken. Dit maakt deel uit van de brede werking van Toerisme Vlaanderen. Ons agentschap heeft een van de breedste werkingen van alle Europese toerismeagentschappen, zo niet de breedste. Met het project Vakantieparticipatie oogstten we internationaal lof. We hebben een award ontvangen. Dokter Taleb Rifai van de World Tourist Organisation (UNWTO) is hier geweest. De UNWTO promoot dat model heel erg. Het is een goede vorm van publiek-private samenwerking met weinig middelen. 1250 sociale organisaties en 450 privéondernemers werken mee. Ze stellen hun hotel of accommodatie ter beschikking tegen verlaagde tarieven. Het is een geslaagd model.

Het concept van Rap op Stap levert zeer zinvol werk in Limburg. We hebben een samenwerkingsovereenkomst getekend met de vzw Horizont om het model elders in Vlaanderen te ontwikkelen. We zijn daar voorzichtig mee bezig. Dit jaar gaan de eerste Rap op Stap-kantoren buiten Limburg open. Het Rap op Stap-kantoor in Ieper opent op 4 maart, het is georganiseerd door de Werkgroep Vorming en Actie.

De openingsdatum van de twee andere kantoren ligt nog niet vast. In Lokeren is het kantoor gepland in het Ontmoetingshuis De Moazoart en in Beerse in De Watertoren van de gelijknamige vzw. In Brussel is de Vlaamse Gemeenschapscommissie aan het bekijken of zij middelen kan inzetten om met twee centra voor algemeen welzijn (CAW) Rap op Stap-kantoren te vestigen.

Mechelen met het sociale-economiebedrijf oprit W, Oostende met vzw De Repoo, een verblijfscentrum, en Gent met de stuurgroep vrijetijdsparticipatie van de stad Gent hebben ook duidelijke interesse getoond in een Rap op Stap-project. Concrete plannen zijn er evenwel nog niet.

Zoals ik reeds zei, ondertekende Toerisme Vlaanderen met vzw Horizont een samenwerkingsovereenkomst om tot een uitbreiding naar de rest van Vlaanderen te komen. Vzw Horizont krijgt hiervoor een subsidie van 125.000 euro voor de tewerkstelling van één voltijdse projectcoördinator en drie halftijdse boekingsbedienden. In maart 2012 hebben wij vastgesteld dat de uitrol van Rap op Stap te traag verliep. Ik heb dat laten weten. Ik had

verwacht dat het sneller zou gaan. Voor een betere opvolging van dit project heeft mijn kabinet met Toerisme Vlaanderen nu regelmatig overleg met vzw Horizont, en dit heeft geleid tot de resultaten die ik daarnet heb opgesomd. Sommige zijn heel concreet, andere staan op stapel.

Het bleek niet zo evident om het Limburgse model zomaar over te plaatsen naar de andere provincies. Ik vond niettemin dat het sneller kon gaan. We hebben een evaluatie aangekondigd. Het is een project van bepaalde duur, het loopt tot januari 2014. Er is nog geen Rap op Stap-project in een van de centrumsteden. Dat was een uitdrukkelijke vraag. We zullen dat in zijn totaliteit evalueren. Het is absoluut nog niet genoeg. We hadden verder moeten staan met de geïnvesteerde middelen.

Toerisme Vlaanderen ondersteunt de projecten niet structureel. Er worden geen recurrente middelen verstrekt. Wij financieren Rap op Stap. De projecten krijgen subsidies, hetzij van de lokale overheden, hetzij van OCMW's, hetzij van centra algemeen welzijnswerk. In Brussel heeft de Vlaamse Gemeenschapscommissie middelen gereserveerd. Ik vernam dat ook het Leger des Heils interesse heeft. Er zijn heel wat privé- en overheidsinitiatieven die een project willen starten. Wij financieren de 1250 sociale reisorganisaties natuurlijk niet. Die moeten zelf zorgen voor financiering, hetzij via de lokale diensteneconomie (LDE), hetzij via andere bronnen.

Het lijstje met potentiële projecten is veelbelovend, alleen moeten ze nu ook worden gerealiseerd. We kunnen niet veel overheidssteun geven. We stoppen er al relatief veel geld in zonder dat we een output hebben. De middelen die we in Vakantieparticipatie hebben gestopt binnen het agentschap hebben naar mijn aanvoelen een zeer goede output gehad met een stijgende lijn, er waren elk jaar opnieuw meer mensen. In het laatste jaar was er nog een stijging van 274 vakantiegangers. Ik had meer verwacht. Ik ga geen definitief oordeel vellen. Ik geef u een stand van zaken. Er is heel wat potentie, maar ik wou tijdig aan de bel trekken en vragen om een tandje bij te steken. Ik wacht de resultaten af.

Ik vind dit nog altijd een zeer mooi project. In Limburg werkt het fantastisch.

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Ik stel vast dat Rap op Stap stap voor stap vooruitgaat. Dat is een goede zaak.

Ik dank u voor uw antwoord, minister. Het is mooi dat wij als parlement de mensen die geen stem hebben, kunnen vertegenwoordigen.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

De heer Marius Meremans: Fijn, het zoete Waasland krijgt een Rap op Stap. Dat is heel goed. Minister, ik ben blij dat u gevraagd hebt om een tandje bij te steken. De nood is er. De laagdrempeligheid is zeer interessant. Het is een mooi initiatief. We hopen dat er meer dergelijke projecten worden opgestart in de komende jaren. Stap voor stap, dat lijkt me de logica zelve.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■